

Sygn. akt IV U 868/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalasieński
Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 października 2016r. w S.

odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 14 września 2011 r. Nr (...)

w sprawie J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala J. M. prawo do stałej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od dnia 21 października 2011 roku.

Sygn. akt IV U 868/11

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 14.09.2011 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu J. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 27.04.2010 r. W uzasadnieniu decyzji ZUS podniósł, że z dokumentów zebranych w toku postępowania, tj. protokołu ustalenia okoliczności wypadku, karty wypadku oraz postanowienia Prokuratury Rejonowej w Siedlcach o umorzeniu śledztwa wynika, iż przyczyną wypadku było lekkomyślne zachowanie ubezpieczonego przy czynnościach związanych z oczyszczaniem kombajnu wbrew obowiązującej instrukcji maszyny. Dlatego też, na podstawie art. 21 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wnioskowane prawo nie przysługuje ubezpieczonemu.

Od decyzji tej odwołanie wniósł ubezpieczony J. M. domagając się jej zmiany i przyznania prawa do renty. W uzasadnieniu odwołania podniósł, iż w jego sprawie nie powinien mieć zastosowania przepis art. 21 wyżej wymienionej ustawy, gdyż jego zachowanie nie wypełniało cech umyślności ani rażącego niedbalstwa.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Uzasadniając swoje stanowisko ZUS powtórzył argumentację wyrażoną w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje.

W dniu 1.09.2011 r. ubezpieczony J. M., urodzony (...) złożył do (...) Oddział w S. wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 27.04.2010 r. (k.1 akt rentowych). Do powyższego wniosku ubezpieczony dołączył sporządzone przez zatrudniającego go podmiot, tj. (...) S.: kartę wypadku oraz protokół nr (...) (k. 4-8 akt rentowych) jak również postanowienie o umorzeniu dochodzenia w sprawie nieumyślnego spowodowania ciężkich obrażeń ciała u J. M. w dniu 27.04.2010 r. wydane przez Prokuraturę Rejonową w Siedlcach w dniu 28.06.2010 r. (k. 25-26 akt rentowych). Analizując treść przywołanych dokumentów organ rentowy uznał, iż ubezpieczony naruszył, działając umyślnie lub w skutek rażącego niedbalstwa, przepisy dotyczące ochrony życia i zdrowia. Na tej podstawie (...) Oddział w S. w dniu 14.09.2011 r. odmówił J. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 27.04.2010 r. (k. 27 akt rentowych).

W tym samym dniu, tj. 1.09.2011 r. ubezpieczony złożył do (...) Oddział w S. wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (k. 1-2 akt rentowych z wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy). Opierając się na orzeczeniu Lekarza Orzecznika ZUS z 30.09.2011 r., organ rentowy decyzją z dnia 19.10.2011 r. przyznał J. M. od dnia 21.10.2011 r., tj. od dnia zaprzestania pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy do dnia 30.09.2013 r. (k. 10 oraz 19-20 akt rentowych z wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy).

W dniu 7.11.2011 r. (...) Oddział w S. wydał decyzję, w której odmówił J. M. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 27.04.2010 r., gdyż wyłączną przyczyną tego wypadku było naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dot. ochrony życia i zdrowia (bezsporne).

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 23.10.2015 r. zmienił decyzję z dnia 7.11.2011 r. i przyznał J. M. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w kwocie 29.025 zł, co odpowiada 45% uszczerbkowi na zdrowiu. Sąd ten ustalił, iż w dniu 27.04.2010 r. J. M. rozpoczął pracę u R. B. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w S. o godz. 7.00 w brygadzie ładującej kompost na regały w hali. Po odjeździe samochodu, który dostarczał kompost, zaszła konieczność oczyszczenia przenośnika zagarniakowego, tzw. wanny. J. M. sprzątał resztki kompostu z czoła wanny zagarniając je plastikową łopatą i rzucając do wanny. W pewnym momencie zauważył, że część kompostu po prawej stronie wanny przylega do burty. W celu zsunięcia kompostu do środek wanny sięgnął po niego łopatą. Ponieważ odległość do resztek była zbyt duża pracownik przełożył prawą nogę przez burtę i starał się dosięgnąć łopatą do resztek kompostu. Łopata ześlizgnęła się po burcie, a J. M. stracił równowagę i oparł się prawą stopą o burtę. Stopa ześlizgnęła się i upadła na dno wanny, gdzie dostała się w szczelinę między krawędzią wanny a przesuwającą się do góry belkę zagarniakową. W wyniku tego doszło do amputacji prawej kończyny dolnej na poziomie podudzia. Opierając się w głównej mierze na opinii Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu (...) w W., Sąd Rejonowy przyjął, że bezpośrednią przyczyną wypadku przy pracy z dnia 27.04.2010 r. było naruszenie przez ubezpieczonego przepisów i zasad bhp polegające na przejściu przez burtę maszyny i znalezieniu się w zasięgu ruchomych elementów wanny – przenośnika zagarniakowego. Sąd ten uznał, iż zdarzenie z 27.04.2010 r. nie zostało wyłącznie spowodowane przez udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia. Na zaistnienie zdarzenia, oprócz oczywistego naruszenia przez ubezpieczonego przepisów bhp polegającego na przejściu przez burtę maszyny i znalezieniu się w zasięgu jej ruchomych elementów, złożyło się bowiem szereg przyczyn należnych od odpowiednich działań pracodawcy, tj. brak oceny spełnienia wymagań zasadniczych przez producenta maszyny, brak wykonania zawiasów w burcie maszyny, brak procedur sprawdzenia dolegania burty maszyny do jej konstrukcji podczas kolejnego mocowania, brak oznakowania ostrzegawczego na burcie maszyny, brak w instrukcji bhp jasnego rozdziału czynności związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa podczas załadunku i rozładunku podłoża między operatorem maszyn a osobami wykonującymi prace porządkowe przy maszynie, niezapoznanie ubezpieczonego ze zaktualizowaną oceną ryzyka zawodowego, błędy w szkoleniach oraz brak odpowiedniego obuwia ochronnego z podeszwą antypoślizgową (wyrok i uzasadnienie k. 910 i 914-919 akt sprawy SR Siedlce IV U 312/11). Apelację organu rentowego od tego wyroku oddalił

Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 7.04.2016 r. w sprawie IV Ua 46/15 (wyrok i uzasadnienie k. 945 i 949-955 akt sprawy SR Siedlce IV U 312/11).

Celem ustalenia, czy J. M. jest niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 27.04.2010 r., Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego lekarza ortopedy, który stwierdził u ubezpieczonego: stan po amputacji kończyny dolnej prawej na poziomie podudzia. Zdaniem biegłego, okoliczność ta powoduje, iż ubezpieczony jest trwale częściowo niezdolny do pracy w związku z wyżej wymienionym wypadkiem przy pracy. Uzasadniając swoje stanowisko biegły podał, iż ubezpieczony posiada prawidłowo ukształtowany kikut nogi prawej długości ok 19 cm oraz prawidłowo ruchomy staw kolanowy prawy. Ubezpieczony posiada w pełni wydolny chód w protezie. Stwierdzone uszkodzenie ciała jest trwałe i upośledza zdolność odwołującego się do podjęcia pracy fizycznej (opinia k. 57).

Odwołanie jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167 poz. 1322) z tytułu wypadku przy pracy przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy - dla ubezpieczonego, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Stosownie do treści art. 3 ust. 1 powyższej ustawy, za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych;
- 2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 3) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Artykuł 21 ust. 1 tej samej ustawy stanowi, iż świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego nie przysługują ubezpieczonemu, gdy wyłączną przyczyną wypadków, o których mowa w art. 3, było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało ustalenia, czy wyłączną przyczyną wypadku przy pracy z dnia 27.04.2010 r. było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, a jeśli nie, to czy jest on niezdolny do pracy w związku z powyższym wypadkiem.

Pierwsza ze spornych przesłanek została wyjaśniona w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w Siedlcach sygn. IV U 312/11, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem z dnia 23.10.2015 r. Sąd ten uznał, że do zaistnienia wypadku z dnia 27.04.2011 r., oprócz oczywistego naruszenia przez ubezpieczonego przepisów bhp polegającego na przejściu przez burtę maszyny i znalezieniu się w zasięgu jej ruchomych elementów, przyczyniło się również szereg zaniedbań ze strony pracodawcy. Okoliczność ta przesądziła, w ocenie Sądu Rejonowego, iż powyższy wypadek nie został wyłącznie spowodowany przez udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia. Przywołane prawomocne orzeczenie Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 23.10.2015 r. z mocy art. 365 § 1 kpc wiąże Sąd Okręgowy w niniejszym postępowaniu. Jedynie na marginesie zaznaczyć należy, iż na taką okoliczność wskazuje również dowód z zeznań ubezpieczonego (k. 69v), który przyznał, iż nikt go nie pouczał o tym, by w czasie sprzątkowania zatrzymywał taśmociąg. Nie miał takiego obowiązku i u jego pracodawcy nie istniała praktyka zatrzymywania tej maszyny w trakcie jej czyszczenia.

W tej sytuacji, opierając się na powyższych ustaleniach, zadaniem Sądu było rozstrzygnięcie, czy ubezpieczony jest niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 27.04.2010 r., a jeśli tak, to jaki jest stopień i czas trwania tej niezdolności. Dla zbadania tej okoliczności Sąd zasięgnął opinii biegłego ortopedy. Sąd podzielił wnioski

płynące z tej opinii, tj., iż J. M. jest trwale częściowo niezdolny do pracy, co ma związek z wypadkiem przy pracy z dnia 27.04.2010 r. Opinia ta, jest zdaniem Sądu, obiektywnym i miarodajnym dowodem. Została wydana przez lekarza odpowiedniej specjalności oraz po bezpośrednim przebadaniu ubezpieczonego i zapoznaniu się z dokumentacją lekarską.

Przy ocenie opinii wydanej w rozpatrywanej sprawie Sąd miał na względzie, iż opinia biegłych podlega, jak inne dowody ocenie według art. 233 § 1 kpc, lecz odróżniają ją szczególne kryteria oceny: zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej wniosków. Przedmiotem opinii biegłego nie jest przedstawienie faktów, lecz ich ocena na podstawie wiedzy fachowej (wiadomości specjalnych). Nie podlega ona zatem weryfikacji, jak dowód na stwierdzenie faktów, na podstawie kryterium prawdy i fałszu. Zgodnie z art. 233 § 1 kpc, Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego.

W uzasadnieniu przedmiotowej opinii, biegły podał, że występujący u ubezpieczonego stan po amputacji kończyny dolnej prawej na poziomie podudzia jest uszkodzeniem trwałym i upośledza zdolność do podjęcia pracy fizycznej (opinia k. 57). Podkreślić należy, iż ubezpieczony posiada wykształcenie gimnazjalne i dotychczas wykonywał wyłącznie prace fizyczne, co jest okolicznością bezsporną. W świetle powyższego nie budzi wątpliwości, iż, jak stwierdził biegły, J. M. jest częściowo niezdolny do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, tj. utracił on w znacznym stopniu zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Na marginesie zaznaczyć należy, iż żadna ze stron nie kwestionowała opinii w powyższym kształcie.

W tej sytuacji Sąd podzielając wnioski wyrażone przez biegłego przyjął, iż ubezpieczony, ze względu na charakter występujących schorzeń, jest trwale częściowo niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 27.04.2010 r. W konsekwencji, Sąd przyznał ubezpieczonemu sporne prawo od dnia 21 października 2011 r., tj. od daty zaprzestania pobierania przez wymienionego świadczenia rehabilitacyjnego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴ § 2 kpc orzekł jak w wyroku.